

тей, участь у науково-дослідній роботі, підготовка дипломного дослідження тощо).

Однак при проведенні самостійної роботи студенти стикаються з деякими труднощами:

1) труднощі пошуку необхідної інформації для самостійного вивчення окремих навчальних питань;

2) труднощі методологічного характеру пов'язані з тим, що студенти не достатньо глибоко знають науковий зміст окремих понять, визначень, не розуміють сенсу деяких термінів;

3) труднощі узагальнення теоретичних положень, які викладені у різних джерелах, визначення їх взаємозв'язку та взаємозалежності. Студентам не завжди вдається співставити між собою існуючі у літературі окремі теоретичні положення, які суперечать одне одному, зрозуміти логіку міркувань деяких авторів та аргументацію їхніх висновків;

4) труднощі застосування отриманих знань на практиці. Вони пов'язані з тим, що студентам складно правильно оцінити ситуацію, яка склалася у повсякденному житті з тим, щоб застосувати до її аналізу отримані професійні знання, виокремити у практичній ситуації основу, яка потребує застосування відповідного теоретичного підходу чи обґрунтування.

Таким чином, труднощі, які виникають у самостійній роботі студентів, носять комплексний характер та їхнє подолання багато в чому залежить від оволодіння технікою, методикою та організацією самостійної роботи. Самостійна робота також передбачає самоосвіту та самовиховання, які здійснюються в інтересах підвищення професійної компетентності.

*М. В. Головка, канд. пед. наук, доц.,
кафедра педагогіки та психології,
С. Г. Головка, канд. іст. наук, доц.,
кафедра теорії та історії держави і права*

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ В УМОВАХ МОДУЛЬНОГО НАВЧАННЯ

В умовах запровадження модульної технології навчання суттєво зростає вага та значення модульного контролю (при цьому не зменшується роль поточного оцінювання). Згідно положень

Болонського процесу під модулем розуміють задокументовану завершену частину освітньо-професійної програми.

Доцільно передбачити, щоб у межах кожного окремого модулю студент виконував різні види навчальної роботи: робота на лекціях, відповіді на семінарських та практичних заняттях, доповнення, підготовка до семінарських, практичних занять та лабораторних робіт, виконання лабораторних робіт, опрацювання теоретичного матеріалу тощо. Всі види навчальної діяльності студента в межах модуля мають бути оцінені під час поточного контролю. З цією метою проводять експрес-контрольні, самостійні роботи, систематично перевіряються індивідуальні завдання, реферати, розрахунково-графічні роботи тощо. Кожний вид роботи має оцінюватися відповідною кількістю балів згідно робочої шкали. Потрібно передбачити можливість отримувати студентами заохочувальних балів за участь у науково-дослідній роботі, конференціях та семінарах, старанність та своєчасність виконання запланованих завдань.

Разом з тим, під час модульного навчання в організації модульного контролю виникають певні труднощі. Модульний контроль є, з одного боку, проміжним контролем, а з іншого — підсумковим, який завершує вивчення самостійного модуля.

Якщо виходити з вимоги стандартизації та уніфікації контролю, то важливою проблемою в цьому контексті є проблема розробки вимірників навчальних досягнень та форми їх подання. Сформулюємо основні вимоги до завдань еталонного характеру — вимірників навчальних досягнень:

1. Об'єктивність вимірника — визначає максимальну відповідність завдання еталонного характеру конкретному рівню засвоєння пізнавальної задачі.

2. Відповідність вимірника за змістом навчальній програмі дисципліни — у якості вимірників використовують тільки такі вимірники, які передбачають виконання завдань із застосувань знань та умінь, що не виходять за межі курсу.

3. Відповідність вимірника рівню готовності студентами до оволодіння розумовими операціями — виконання вимірника має передбачати використання відповідних вмінь (аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо).

4. Оптимальна структура вимірника — структура вимірника має забезпечувати можливість для всіх студентів групи показати власні навчальні досягнення (наприклад, пропонування не-

повних, або частково повних відповідей при тестовому контролі).

5. Рівноцінність різних варіантів вимірників одних і тих самих еталонних рівнів — підбираючи завдання однакових рівнів для різних варіантів завдань для модульного контролю потрібно забезпечувати їх рівноцінність.

6. Стандартизованість вимірників — подання завдань еталонного характеру в стандартній формі (з використанням загальноприйнятих умовних позначень та скорочень; забезпечення якості носіїв та оформлення завдань (якість паперових носіїв, контраст графічних зображень, якість екранних форм при використанні комп'ютера).

7. Лаконічність, однозначність та чіткість формулювань завдань, використання фізичної термінології.

Під час формування системи еталонних вимірників потрібно дотримуватися чіткої змістової лінії, спрямованої, наприклад, на забезпечення в процесі контролю систематизації або узагальнення знань та умінь з даного модулю.

*А. С. Голубкова, викл.,
кафедра іноземних мов ФЕФ*

ПОНЯТТЯ «ТВОРЧОСТІ» У КОМУНІКАТИВНО-КРЕАТИВНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

Творчість — продуктивна діяльність за мірками свободи та оновлення, коли зовнішня детермінація людської активності змінюється внутрішньою самовизначеністю. З психологічного боку творчість пов'язана з самореалізацією індивідуальності, чинниками уяви, інтуїції.

Російський філософ Г. Батищев виокремлював три логічні типи педагогіки: а) педагогіку формування; б) педагогіку здібностей, або розвитку заради розвитку; в) педагогіку виховання, або співтворчості. На відміну від традиційної «педагогіки формування» як моделі суб'єкт-об'єктної взаємодії між викладачем і студентом, педагогіка співтворчості або «комунікативно-креативна педагогіка» — це модель суб'єкт-суб'єктних взаємин між учителем і учнем, що ґрунтується на ідеях партнерства, інтерсуб'єктивного діалогу та співтворчості.